

26 Ιουνίου, 1990

[ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές]

F. KASSAB GOLF SOLAR FRANCE LTD.,

Εφεσείοντες,

v.

YIACOUMIS BROS. (CONSTRUCTION) CO. LTD.,

Εφεσίβλητων.

(Αίτηση στην Πολιτική Έφεση Αρ. 7633).

Πολιτική Δικονομία — Έφεση — Τροποποίηση — Εφαρμοστές αρχές — Ανάλυση νομολογίας — Οι Περί Πολιτικής Δικονομίας Θεσμοί, Θ.35, Καν.4.

Ένα έτος μετά την καταχώρηση της Εφέσεως οι Εφεσείοντες κατεχώρησαν την παρούσα αίτηση για άδεια τροποίσεως της Εφέσεως προς συμπερίληψη σ' αυτήν εντελώς νέων λόγων Εφέσεως, που θέτουν την Έφεση σε νέαν βάση και εισάγουν ισχυρισμούς που δεν είχαν ποτέ προηγουμένως εγερθεί.

5

Τα πρακτικά της πρωτόδικης διαδικασίας δεν είχαν ετοιμασθεί μέχρι της ημέρας καταχώρησης της παρούσας Αιτήσεως. Προς υποστήριξη της Αιτήσεως προεβλήθη το γεγονός διορισμού νέου δικηγόρου, αποτέλεσμα της μελέτης του οποίου ήταν να θεωρηθούν αναγκαίοι οι νέοι προτεινόμενοι λόγοι.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την Αίτηση, αποφάσισε:

15

(1) Η φειδώ, με την οποίαν πρέπει να ασκείται η εξουσία του Δικαστηρίου, γίνεται μεγαλύτερη όταν η Αίτηση υποβάλλεται στο στάδιο της ακρόασης. Το βάρος της αποδείξεως ότι τα γεγονότα δικαιολογούν την τροποποίηση βαρύνει τον Αιτητή. Η Ένορκος Δήλωση πρέπει να αναφέρεται σε γεγονότα, που δικαιολογούν την καθυστέρηση. Η εξουσία δεν ασκείται, αν η τροποποίηση συνεπάγεται διεύρυνση σε μεγάλο βαθμό της βάσεως της Εφέσεως. Οι αρχές αυτές καθοδηγούν, αλλά δεν στερούν από το Δικαστήριο την δυνατότητα να ασκήσει την δικήν του κρίση ενόψει του συνόλου των γεγονότων.

20

25

(2) Στην παρούσα υπόθεση ο Αιτητής δεν κατόρθωσε να πείσει ότι η διακριτική εξουσία πρέπει να ασκηθεί υπέρ του.

Η Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Βασιιάδης v. Α/φοί Μιχαηλίδη (1973) 1 Α.Α.Δ. 80

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας (No.1) v. Αντάμσα Λτδ. (1975) 1 Α.Α.Δ. 8

5 *Saint Nicolas Shipping Co. Ltd. v. Nissho-Iwai Co. Ltd. (1984) 1 Α.Α.Δ. 604*

Ελένη Τσιαμαντά v. Μαρίας Τσιαμαντά (1989) 1 Α.Α.Δ.(Α) 230

Λύρατζη v. Χαραλάμπους και άλλου (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 193

10 *Δημητρίου v. Ιωακείμ και άλλης (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 387.*

Αίτηση.

Αίτηση από τους εφεσεύοντες για άδεια να τροποποιήσουν την Ειδοποίηση εφέσεως με την προσθήκη πέντε νέων λόγων εφέσεως.

15 *Α. Ιακωβίδης, για τους αιτητές-εφεσεύοντες.*

Α. Κουκούνης, για τους καθ' ων η αίτηση-εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

ΣΑΒΒΙΔΗΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Πογιατζής.

20 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ Δ. Με την αίτησή τους αυτή οι εφεσεύοντες ζητούν την άδεια του Δικαστηρίου να τροποποιήσουν την Ειδοποίηση Εφέσεως με την προσθήκη σ' αυτήν πέντε νέων λόγων εφέσεως.

25 Τα ουσιώδη γεγονότα όπως προκύπτουν από το φάκελο της υπόθεσης και την ένορκη δήλωση που καταχωρίστηκε για υποστήριξη της αίτησης είναι σε συντομία τα εξής:

Οι εφεσίβλητοι που είναι εργολάβοι οικοδομών καταχώρισαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας δύο αγω-

γές εναντίον των εφεσειόντων στις οποίες η αξίωση τους ήταν για οφειλές και/ή αποζημιώσεις για ισχυριζόμενη διάρρηξη από τους εφεσειόντες συμβολαίου με το οποίο οι εφεσειόντες ανάθεσαν την ανέγερση εργοστασίου στους εφεσίβλητους. Οι εφεσειόντες αμφισβήτησαν την απαίτηση και ήγειραν ανταπαίτηση. Μετά την καταχώριση των δικογράφων και τη συνένωση των αγωγών, κατόπιν σχετικής αίτησης των εφεσιβλήτων και με τη σύμφωνη γνώμη των εφεσειόντων, οι απαιτήσεις των εφεσιβλήτων στις δύο αγωγές παραπέμφθηκαν για διαιτησία ενώπιον του εκτιμητή Ανδρέα Πολυκάρπου με όρους εντολής που είχαν περιληφθεί στο σχετικό εκ συμφώνου διάταγμα παραπομπής που εκδόθηκε στις 22 Ιανουαρίου 1987. Με τη γραπτή διαιτητική του απόφαση που δόθηκε στις 29 Ιουνίου 1987 ο διαιτητής δέχτηκε μεγάλο μέρος των απαιτήσεων των εφεσιβλήτων και επιδίκασε σ' αυτούς το συνολικό ποσό £16,058 σε βάρος των εφεσειόντων. Ακολούθησε η καταχώριση από τους εφεσίβλητους αίτησης κάτω από το άρθρο 21 του περι Διαιτησίας Νόμου, Κεφ. 4, για άδεια εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης, και από τους εφεσειόντες αίτηση κάτω από το άρθρο 36(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου για ακύρωση της διαιτητικής απόφασης. Με την απόφασή του που έκδωσε στις 25 Απριλίου 1988, το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας δέχτηκε την αίτηση των εφεσιβλήτων και έκδωσε το αιτούμενο απ' αυτούς διάταγμα και συνάμα απόρριψε την αίτηση των εφεσειόντων. Εναντίον αυτής της απόφασης οι εφεσειόντες καταχώρισαν έφεση στις 16 Μαΐου 1988 μέσω της δικηγόρου κας. Βάρδα που τους εκπροσωπούσε μέχρι το στάδιο εκείνο μαζί με το δικηγόρο κ. Γ. Ερωτοκρίτου.

Οι τέσσερις λόγοι εφέσεως και τα αιτιολογικά τους που αναφέρονται στην Ειδοποίηση Εφέσεως αφορούν την ορθότητα των ευρημάτων του διαιτητή, ισχυρισμούς για παράβαση αρχών φυσικής δικαιοσύνης και υπέρβαση εξουσίας επειδή ο διαιτητής επιδίκασε στους εφεσίβλητους ποσό μεγαλύτερο εκείνου που απαιτούσαν στα δικόγραφα που καταχώρισαν στις αγωγές τους.

Πριν ακόμα η έφεση οριστεί για ακρόαση, οι εφεσειό-

ντες καταχώρισαν την παρούσα αίτησή τους στις 10 Μαΐου 1989, ένα περίπου χρόνο μετά την καταχώριση της έφεσης. Την αίτηση καταχώρισε εκ μέρους των εφεσεϊόντων ο δικηγόρος κ. Α. Ιακωβίδης που, όπως φαίνεται σε
5 σχετική ειδοποίηση που καταχωρίστηκε στη διαδικασία στις 16 Μαρτίου 1989, είχε αναλάβει από την ημέρα εκείνη την εκπροσώπηση των εφεσεϊόντων μαζί με την κα. Βάρδα.

10 Τα πρακτικά της πρωτόδικης διαδικασίας δεν είχαν ετοιμαστεί ούτε όταν καταχωρίστηκε η Ειδοποίηση Εφέσεως ούτε όταν καταχωρίστηκε η παρούσα αίτηση.

Οι προτεινόμενοι να προστεθούν πέντε νέοι λόγοι εφέσεως αφορούν το νομικό καθεστώς του διατάγματος για παραπομπή των αιτητήσεων των εφεσιβλήτων σε διαιτησία και ισχυρισμούς ότι η όλη διαδικασία που ακολούθησε ήταν νομικά άκυρη, ένεκα της παράλειψης του πρωτόδικου Δικαστηρίου να εξετάσει και αποφανθεί κατά πόσο
15 το διάταγμα εκδόθηκε με βάση το άρθρο 35 ή το άρθρο 36 του περί Δικαστηρίων Νόμου. Σύμφωνα με την ένορκη δήλωση των εφεσεϊόντων, οι προτεινόμενοι νέοι λόγοι είναι
20 αποτέλεσμα της μελέτης των δικογράφων και της Ειδοποίησης Εφέσεως την οποία έκαμε μεταξύ 12 και 14 Απριλίου 1989 ο νέος δικηγόρος των εφεσεϊόντων, κ. Ιακωβίδης, και η προσθήκη τους είναι ορθή και δίκαιο να επιτραπεί γιατί είναι αναγκαία και έχει μεγάλη σημασία για
25 την εκδίκαση της έφεσης.

Οι εφεσιβλήτοι έφεραν ένσταση στην αίτηση των εφεσεϊόντων για τους λόγους που αναφέρουν στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει την ειδοποίηση της ένστασης που καταχώρισαν και που μπορούν να συνοψιστούν σε δύο
30 βασικούς λόγους. Πρώτον, η ένορκη δήλωση των αιτητών-εφεσεϊόντων δεν αποκαλύπτει γεγονότα που θα δικαιολογούσαν την παραχώρηση της αιτούμενης άδειας ούτε προβάλλεται σ' αυτήν οποιαδήποτε δικαιολογία για την καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης. Δεύτερο, παραχώρηση
35 της αιτούμενης άδειας θα ισοδυναμούσε με άδεια στους εφεσεϊόντες να καταχωρίσουν εκπρόθεσμα νέα έφεση

πάνω σε νέα βάση, με νέους λόγους και αιτιολογικά.

Στη διάρκεια της επιχειρηματολογίας του ενώπιόν μας ο ευπαίδευτος δικηγόρος των εφεσεώντων ισχυρίστηκε ότι με την αιτούμενη τροποποίηση δεν εισάγει νέους λόγους εφέσεως ούτε επιζητά να αλλάξει τη βάση της έφεσης 5
 όπως καθορίστηκε με την Ειδοποίηση Εφέσεως που καταχωρίστηκε στις 16 Μαΐου 1988· ότι οι πέντε λόγοι που επιθυμεί να εισάξει είναι στην πραγματικότητα διευκρινιστικοί των λόγων εφέσεως που οι εφεσεύοντες έχουν ήδη επικαλεσθεί· ότι επικαλείται την επιείκεια του Δικαστηρίου να επιτρέψει στους εφεσεύοντες να συζητήσουν την έφεσή τους πάνω σε βάση που ο ίδιος τους συμβουλεύει, ως δικηγόρος που πρόσφατα διόρισαν, ότι είναι αναγκαία για την επιτυχή συζήτηση και έκβασή της· και ότι η έλλειψη πρακτικών της πρωτόδικης διαδικασίας και ο πρόσφατος διορισμός του ιδίου ως πρόσθετου δικηγόρου για τους σκοπούς της έφεσης, δικαιολογούν την άσκηση της διακριτικής εξουσίας του Δικαστηρίου υπέρ της αιτούμενης τροποποίησης. 10
 15

Εξουσία για την παραχώρηση της αιτούμενης άδειας παρέχει στο Δικαστήριο η Διάταξη 35, θεσμός 4* των Κανόνων Πολιτικής Δικονομίας. Η εξουσία αυτή είναι διακριτικής μορφής και οι αρχές που διέπουν την άσκηση της αποτέλεσαν συχνά αντικείμενο εξέτασης και καθορισμού σε αρκετές υποθέσεις περιλαμβανομένων των υποθέσεων 25
 1) Βασιιάδης v. Α/φοί Μιχαηλίδη (1973) 1 Α.Α.Δ. 80, 2) Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας (No.1) v. Ανταμσα Λτδ (1975) 1 Α.Α.Δ. 8, και 3) Saint Nicolas Shipping Co. Ltd. v. Nissho-Iwai Co. Ltd. (1984) 1 Α.Α.Δ. 604. Ανασκόπηση των αρχών αυτών έγινε σε τρεις πρόσφατες αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις 1) Ελένη Μ. Τσιαμα- 30

*"35(4). The appellant may, by his notice, appeal from the whole or any part of any judgment or order, and the notice shall state whether the whole or part only of the judgment or order is complained of, and in the latter case shall specify such part. The notice shall also state all the grounds of appeal and set forth fully the reasons relied upon for the grounds stated. Any notice of appeal may be amended at any time as the Court of Appeal may think fit." 35

ντά v. Μαρία Μ. Τσιαμαντά (1989) 1 Α.Α.Δ.(Α) 230, 2) Χρίστος Λύρατζη v. Λούκα Χαραλάμπους και άλλου (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 193, και 3) Μιχαήλ Δημητρίου v. Παναγιώτας Ιωακείμ και άλλης (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 387.

5 Προσδιορίζοντας πολύ συνοπτικά τις αρχές αυτές θα λέγαμε ότι-

10 (α) Παρά το γεγονός ότι κάτω από τη Διάταξη 35, θ. 4 το Δικαστήριο έχει εξουσία να επιτρέψει τροποποίηση της Ειδοποίησης Εφέσεως σε οποιοδήποτε στάδιο της έφεσης, η φειδώ με την οποία το Δικαστήριο πρέπει να ασκεί την εξουσία αυτή σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται μεγαλύτερη στις περιπτώσεις που η αίτηση για τροποποίηση υποβάλλεται στο στάδιο της ακρόασης της έφεσης.

15 (β) Παρά το γεγονός ότι την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου πάνω στο προκειμένο θέμα πρέπει να χαρακτηρίζει σεβασμός στις χρονικές προθεσμίες που καθορίζονται στους Κανόνες Πολιτικής Δικονομίας, το Δικαστήριο ασκεί την εξουσία του υπέρ 20 της τροποποίησης αν πεισθεί από τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης που περιέχονται στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει την αίτηση ότι πρέπει να επιτρέψει την αιτούμενη τροποποίηση. Το βάρος της απόδειξης επί του προκειμένου βρίσκεται στους ώμους του αιτητή. 25

(γ) Η ένορκη δήλωση του αιτητή πρέπει να περιέχει γεγονότα που να δικαιολογούν την καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης.

30 (δ) Κατά κανόνα το Δικαστήριο αρνείται τροποποίηση της Ειδοποίησης Εφέσεως αν αυτή συνεπάγεται την προσθήκη νέων λόγων εφέσεως οι οποίοι διευρύνουν σε μεγάλο βαθμό την υπάρχουσα βάση της έφεσης, ιδιαίτερα στο στάδιο της ακρόασης της έφεσης.

(ε) Οι πιο πάνω αρχές καθοδηγούν αλλά δεν στε-

ρούν από το Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει τη δική του κρίση και είτε να επιτρέψει είτε να απορρίψει τη συγκεκριμένη τροποποίηση λαμβάνοντας υπόψη και συνεκτιμώντας όλα τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης.

5

Εξετάζοντας τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης κάτω από το φως των πιο πάνω νομικών αρχών και των επιχειρημάτων των ευπαιδευτών δικηγόρων των διαδίκων, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα: Μετά από σύγκριση που έχουμε κάμει μεταξύ των λόγων εφέσεως που υπάρχουν και εκείνων που προτείνονται να προστεθούν στην Ειδοποίηση Εφέσεως, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι τελευταίοι δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως διευκρινιστικοί των πρώτων. Είναι λόγοι ολότελα νέοι με τους οποίους εγείρονται εντελώς νέα επίδικα θέματα που θέτουν την έφεση πάνω σε νέα βάση, εισάγουν δε ισχυρισμούς που ποτέ προηγουμένως δεν είχαν εγερθεί ή συζητηθεί ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Το γεγονός ότι κατά το χρόνο καταχώρισης της Ειδοποίησης Εφέσεως δεν είχαν ετοιμαστεί τα πρακτικά της πρωτόδικης διαδικασίας δε φαίνεται να είχε αποτελέσει κώλυμα στη σύνταξη της Ειδοποίησης Εφέσεως και δεν παρέχει οποιαδήποτε δικαιολογία είτε για την παράλειψη περίληψης των νέων λόγων στην Ειδοποίηση Εφέσεως είτε για την καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης, εφόσον και οι νέοι λόγοι έχουν συνταχθεί χωρίς τη βοήθεια και πριν την ετοιμασία των πρακτικών.

10

15

20

25

Το τελικό συμπέρασμα στο οποίο έχουμε καταλήξει προσεγγίζοντας το προκείμενο θέμα κάτω από το φως της Διάταξης 35, θ.4, όπως έχει νομολογιακά επεξηγηθεί, και κάτω από το φως όλων των γεγονότων και παρατηρήσεών μας, είναι ότι οι αιτητές-εφεσεσιόντες δεν κατόρθωσαν να μας ικανοποιήσουν ότι είναι πρέπον να ασκήσουμε τη διακριτική μας ευχέρεια υπέρ της αιτούμενης τροποποίησης στην παρούσα υπόθεση. Η αίτηση, επομένως, απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος των εφεσεσιόντων.

30

35

Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος των αιτητών.